

Deiva MIKELIONYTĖ

LAEI Produktų rinkotyros skyriaus tyrėja,

deivam@laei.lt

2009 metų I pusmetį pasaulyje ir ES pieno produktų kainos stabilizavosi, tačiau pieno supirkimo kainos mažėjo. Lietuvoje mažėjo ne tik supirkimo, bet ir jo produktų kainos. Labiausiai krito supirkimo kainos – daugiau nei dvigubai negu pieno produktų įmonių kainos (2009 m. liepą, palyginti su 2008 m. gruodžiu, atitinkamai 21,6 proc. ir 9,0 proc.). 2009 metais pieno produktų kainų mažėjimas vietinėje rinkoje buvo spartesnis nei užsienio rinkose – atvirkščia tendencija nei 2008-aisiais. Pajamų iš pieno produktų pardavimo mažėjimui įtakos turėjo ir mažėjantis superkamo pieno kiekis, ir krintančios pieno produktų kainos. Pastebimą įtaką gamybos ir pardavimų struktūros pokyčiams 2009 metais turėjo Lietuvoje prasidėjęs intervencinis pieno produktų pirkimas.

Vidaus rinka. 2009 metų sausio–birželio mėnesiais, palyginti su tuo pačiu 2008 metų laikotarpiu, pieno gamyba sumažėjo 9 proc. iki 1031 tūkst. t. Pieno gamybos mažėjimas igauna pagreitį: I ketvirtį, palyginti su tuo pačiu 2008-ųjų ketvirčiu, gamyba smuko 1,6 proc., o II ketvirtį – 16 proc.

Tokios pačios yra ir pieno supirkimo kitimo tendencijos. 2009 metų sausio–liepos mėnesiais perdirbti supirkta 720,7 tūkst. t natūralaus pieno, arba 7 proc. mažiau nei per tą patį 2008-ųjų laikotarpį (1 lentelė). Pieno supirkimo, kaip ir gamybos, mažėjimą lėmė nuolat krintančios pieno supirkimo kainos. Kainoms nedidėjant, pieno gamybos ir supirkimo apimtys turėtų ir toliau mažėti.

1 lentelė / Table 1

Pieno supirkimas 2008 ir 2009 metų sausio–liepos mėnesiais, tūkst. t
Milk purchase in January–July 2008 and 2009, thou. t

Pienas / Milk	2008	2009	Pokytis Change, %
Natūralus / natural	774,8	720,7	93
Bazinių rodiklių* / basic*	921,4	853,9	93

* 3,4 % riebalų / milk fat, 3,0% baltymų / protein.

** 4,29% riebalų / milk fat, 3,25% baltymų / protein.

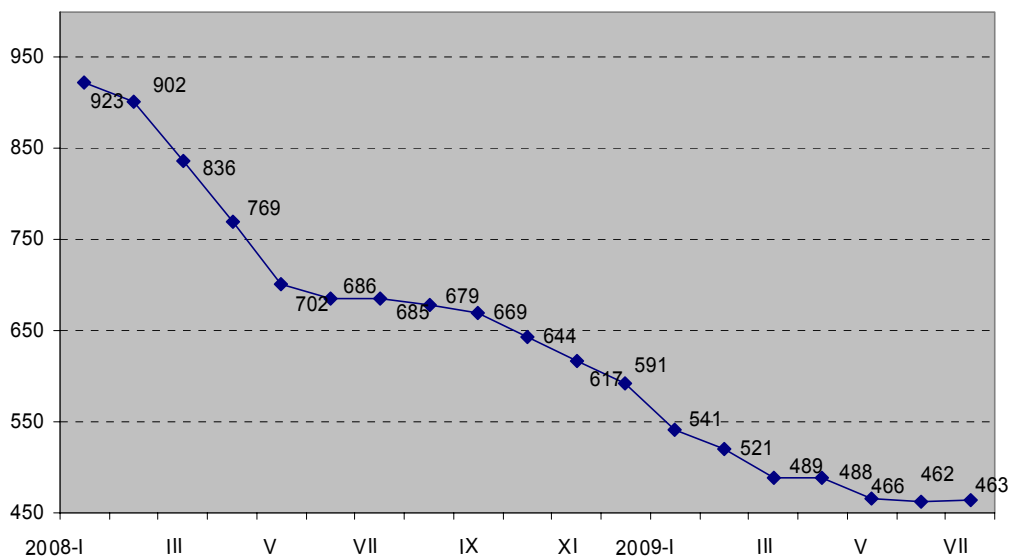
Šaltinis: Lietuvos ekonominė ir socialinė raida 2009 m. liepa. Vilnius: Statistikos departamentas prie LRV, 2009.

Ėmė prastėti superkamo pieno kokybė. Iš 2009 metų sausį–liepą supirkto pieno ES veterinarijus reikalavimus atitiko 94,7 proc., 1,6 procentinio punkto mažiau nei per tą patį 2008-ųjų laikotarpį.

Per 2009–2010 kvotos metų pirmuosius keturis mėnesius įvykdyta 27 proc. bendrosios nacionalinės pardavimo perdirbti kvotos. Per tą patį 2008–2009 kvotos metų laikotarpį buvo įvykdyta 31 proc. kvotos.

Mažėjo ir žaliavinio pieno importas. 2008 metų sausio–birželio mėnesiais buvo importuota 90,3 tūkst. t žaliavinio pieno, o tuo pačiu 2009-ųjų laikotarpiu – tik 76,6 tūkst.t, t. y. 15 proc. mažiau. Importo mažėjimas 2009 metų I ir II ketvirtį buvo tolygus. Tuo tarpu pieno eksportas beveik nutrūko: 2009 metų I pusmetį eksportuota tik 312 t pieno, palyginti su tuo pačiu 2008-ųjų laikotarpiu, 88 proc. mažiau.

Nuo 2008 metų pradžios pieno supirkimo kainos nuolat mažėjo. 2009 metų liepos mėnesį, palyginti su tuo pačiu 2008-ųjų mėnesiu, bazinio riebumo pieno kaina sumažėjo 32 proc., palyginti su gruodžio mėnesiu – 21,6 proc. (1 pav.). Dėl pasaulinės krizės pieno produktų paklausai nedidėjant, pieno supirkimo kaina taip pat greičiausiai neaugs, tik metų pabaigoje gali šiek tiek padidėti (dėl sezoniškumo).

1 pav. Bazinių rodiklių pieno supirkimo kaina 2008 ir 2009 metais, Lt/t
Figure 1. Purchase price of milk (basic indicators) in 2008 and 2009, Lt/t

Šaltiniai: VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras, ŽŪMPRIS [interaktyvus], statistinė informacija [žiūrėta 2009 m. rugsėjo 4 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.vic.lt/ris/index.php?id=42834&action=more>; Žemės ūkio produkcijos supirkimas 2008 04 01–2008 09 01. Vilnius: Statistikos departamentas prie LRV, LR žemės ūkio ministerija [interaktyvus], Naujienos [žiūrėta 2009 m. vasario 23 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.zum.lt/lt/naujienos/pranesimai-spaudai/6705/>; <http://www.zum.lt/lt/naujienos/pranesimai-spaudai/6672/>; <http://www.zum.lt/lt/naujienos/pranesimai-spaudai/6738/>; Lietuvos Respublikos Seimas [interaktyvus], Teisės aktai [žiūrėta 2009 m. vasario 23 d.]. Prieiga per internetą: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=49992&p_query=&p_tr2=.

Pieno supirkimo kainos 2008–2009 metais mažėjo visame pasaulyje. Palyginti su kitomis ES šalimis, Lietuvoje kainos 2008 metais krito sparčiausiai. 2009 metais kritimo tempai sulėtėjo. 2009 metų liepos mėnesį, palyginti su tuo pačiu 2008-ųjų mėnesiu, Lietuvoje natūralaus riebumo pieno

supirkimo kaina buvo mažesnė 33 proc., panašiai kaip ir aplinkinėse šalyse (palyginti su ES-15 šalimis, sumažėjo 8 procentiniais punktais daugiau) (2 lentelė). Lietuviško pieno supirkimo kaina artima kainai Latvijoje, kitų ES šalių kainos aukštesnės: Lenkijos, Estijos – apie 25 proc., ES-15 šalių – 67 proc.

2 lentelė / Table 2

Natūralaus pieno supirkimo kainos Baltijos šalyse,
Lenkijoje ir ES-15 2008 ir 2009 metų liepos mėnesį, Lt/t
Milk purchase prices in the Baltic States, Poland and EU-15 in July 2009 and 2008, Lt/t

Šalis / Country	2008	2009	Pokytis Change, %
Lietuva / Lithuania	794	529	-33,0
Latvija / Latvia	887	547	-38,0
Estija / Estonia	971	658	-32,0
Lenkija / Poland	1000	666	-33,0
ES-15* / EU-15*	1177	881	-25,0

* 4,2% riebumo / milk fat, 3,35% baltymų / protein.

Šaltiniai: VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras, ŽŪMPRIS [interaktyvus], statistinė informacija [žiūrėta 2009 m. rugsėjo 4 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.vic.lt/ris/index.php?id=42834&action=more>; Eesti statistika [interaktyvus], [žiūrėta 2009 m. rugsėjo 4 d.]. Prieiga per internetą: <http://pub.stat.ee/px-web.2001/temp/AG182007911535078.xls>; Główny Urząd Statystyczny [interaktyvus], [žiūrėta 2009 m. rugsėjo 4 d.]. Prieiga per internetą: http://www.stat.gov.pl/gus/45_1335_ENG_HTML.htm; International Milk Price Reviews [interaktyvus], [žiūrėta 2009 m. rugsėjo 4 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.milkprices.nl/>; Latvijas statistika [interaktyvus], [žiūrėta 2009 m. rugsėjo 4 d.]. Prieiga per internetą: <http://data.csb.gov.lv/temp/07-14a20079120515.xls>.

Sumažėjus pieno produktų paklausai pasaulyje, Lietuvos pieno perdirbimo įmonės 2009 metų sausio–liepos mėnesiais, palyginti su tuo pačiu 2008-ųjų laikotarpiu, daugiausia sumažino pieno konservų (28 proc.) ir valgomųjų ledų (18 proc.) gamybą (3 lentelė). Labiausiai išaugo sviesto (59 proc.) ir nugriebto pieno miltelių (2,6 karto) gamyba, t. y. produktų, kuriuos galima parduoti į intervencinius sandėlius. Lietuvoje intervencinį pirkimą administruojanti VĮ Lietuvos maisto produktų ir rinkos reguliavimo agentūra sandėliuose vasaros pabaigoje buvo sukaupusi 1778 t sviesto ir 8488 t nugriebto pieno miltelių. Dar 60 t sviesto ir 2787 t nugriebto pieno miltelių turi būti pristatyta į intervencinius sandėlius. Galima prognozuoti, kad intervencinis pardavimas artimiausiais metais ir toliau domins pieno perdirbėjus, nes jau įgyta patirties, įregistruoti intervenciniai sandėliai.

2009 metais pieno produktų įmonių vidutinės kainos mažėjo, tačiau žymiai lėčiau nei supirkimo ir šiek tiek lėčiau nei 2008 metais. 2009 metų liepą, palyginti su 2008-ųjų gruodžiu, pieno produktų įmonių kainos Lietuvos rinkoje sumažėjo 10,6 proc., eksporto – 7,8 proc., vidutiniškai – 9,0 proc. Pieno supirkimo kainos per tą patį laikotarpį, kaip minėta, sumažėjo 21,6 proc. (2 pav.).

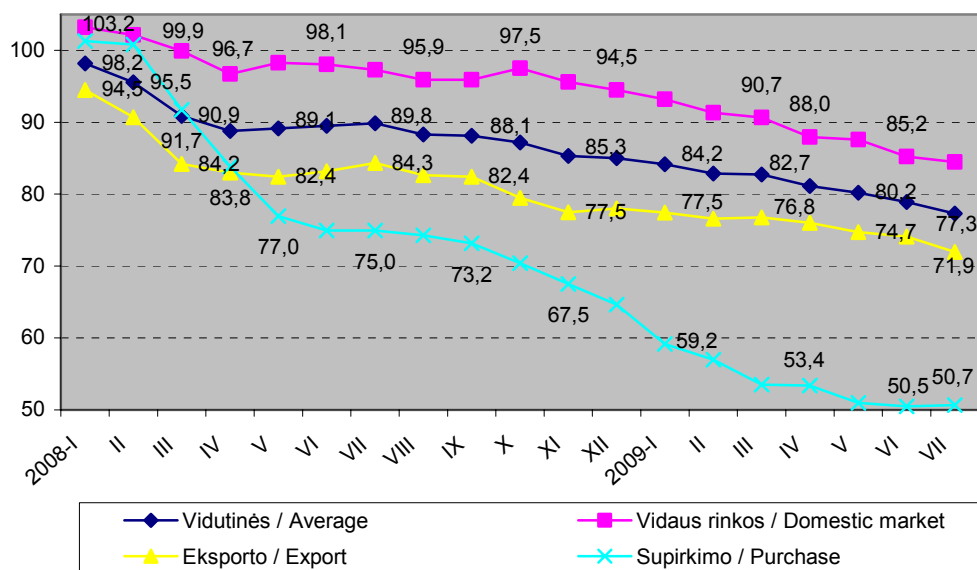
Pagrindinių pieno produktų gamyba* 2008 ir 2009 metų sausio–liepos mėnesiais, tūkst. t
Production of main dairy products in January–July 2008 and 2009, thou. t*

Pieno produktai / Dairy products	2008	2009	2009, palyginti su 2008, %
Geriamasis pienas / Drinking milk	61,8	57,3	93
Rūgpienis, kefyras / Curdled milk, kefir	23,7	23,1	97
Jogurtas / Yoghurt	9,2	9,0	98
Grietinė ir jos mišiniai / Sour cream	16,5	17,0	103
Varškė / Curd	13,5	13,6	101
Nugriebto pieno milteliai / Skimmed milk powder	4,1	10,6	259
Sviestas / Butter	5,4	8,6	159
Sūriai / Cheese	48,2	43,2	90
Valgomieji ledai** / Ice cream	18,4	15,0	82
Pieno konservai / Canned milk	17,0	12,3	72

* Pagrindinių pramonės įmonių duomenys / Data of major milk enterprises.

** Mln. l / Mill. l.

Šaltinis: Lietuvos ekonominė ir socialinė raida 2009 m. liepa. Vilnius: Statistikos departamentas prie LRV, 2009.

2 pav. Pieno pramonės įmonių parduotos produkcijos ir pieno supirkimo kainų pokyčiai
 2008–2009 metais (2007-12=100 proc.), proc.

Figure 2. Changes in producer prices of dairy products and milk purchase price
 in 2008–2009 (December 2007 = 100%), %

Šaltinis: Informacija apie gamintojų parduotos pramonės produkcijos kainų pokyčius 2008–2009 metais.
 Vilnius: Statistikos departamentas prie LRV, 2009.

Per metus, t. y. 2009 metų liepos mėnesį, palyginti su 2008-ųjų birželiu, pieno produktų įmonių kainos Lietuvos rinkoje sumažėjo 14,8 proc., eksporto – 12,9 proc., vidutiniškai – 13,7 proc.

Vidaus rinkoje 2009 metų liepos mėnesį, palyginti su tuo pačiu 2008-ųjų mėnesiu, sumažėjo visų pieno produktų įmonių kainos. Mažiausiai nukrito kietųjų ilgai nokstančių sūrių kainos – 12 proc., o labiausiai atpigo liesa varškė – 38 proc. (4 lentelė).

4 lentelė / Table 4

Vidaus rinkoje parduotų pieno produktų įmonių kainos 2008 ir 2009 metų liepos mėnesį, Lt/t
Producer prices of dairy products sold in the domestic market in July 2008 and 2009, Lt/t

Pieno produktai Products	2008	2009	Pokytis Change, %
Natūralus pienas, ne mažesnio kaip 3,5 proc. riebumo, 1 l pakuotėse <i>Natural milk, ≥ 3,5% milk fat, 1 l pack</i>	1728	1515	-19,0
Pasterizuotas 2,5 proc. riebumo pienas, 1 l pakuotėse <i>Pasteurised milk, 2,5% milk fat, 1 l pack</i>	1485	1146	-28,0
Grietinė, 30 proc. riebumo, 450 g indeliuose <i>Sour cream, 30 % milk fat</i>	5380	3880	-28,0
Jogurtas su priedais, 350–360 g indeliuose <i>Yoghurt with additives, 350–360 g packs</i>	5940	4780	-20,0
Liesa varškė, išfasuota po 200 g <i>Low fat curd, 200 g packs</i>	7590	4700	-38,0
Varškės sūris, 22 proc. riebumo <i>Cottage cheese, 22% milk fat</i>	12390	10540	-15,0
Sviestas, 82 proc. riebumo, išfasuotas po 200 g <i>Butter, 82 % milk fat</i>	12920	9100	-30,0
„Tilsit“ sūris, išfasuotas / <i>Tilsit</i>	14450	11490	-20,0
Kietieji ilgai nokstantys sūriai, išfasuoti <i>Hard long rippled cheese, packed</i>	23510	20770	-12,0

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Įmonių kainos Lietuvos rinkoje turėtų ir toliau mažėti, kadangi tik taip sunkmečiu bus galima daugiau parduoti.

Per 2009 metų sausį–liepą, palyginti su 2008-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, lietuviškų pieno produktų pardavimas vietinėje rinkoje sumažėjo 6,9 proc. (nuo 715,1 mln. Lt iki 666,1 mln. Lt). Atskirų pieno produktų pardavimų apimtims Lietuvos rinkoje daug įtakos turėjo intervencinis pirkimas. Nugriebto pieno miltelių pardavimas išaugo 10,4 karto, sviesto – beveik 2 kartus. 49 kartus išaugo kazeino ir kazeinatų pardavimas. Nenugriebto pieno miltelių pardavimas sumažėjo 94 proc. Kitų pieno produktų grupių pardavimo svyravimai nebuvo tokie dideli.

Lietuvos pieno perdirbimo įmonės, palyginti su kaimyninių šalių, savo gaminius parduoda viešomis iš aukštesnių kainų (5 lentelė).

Kai kurių pieno produktų įmonių kainos Baltijos valstybėse ir Lenkijoje
2009 metų liepos mėnesį, Lt/t
*Producer prices of selected dairy products in the Baltic states and Poland
in July 2009, Lt/t*

Pieno produktai <i>Dairy products</i>	Lietuva <i>Lithuania</i>	Latvija <i>Latvia</i>	Estija <i>Estonia</i>	Lenkija <i>Poland</i>
Sviestas, 82 proc. riebumo <i>Butter, 82% milk fat</i>	9618	7246	7460	7646
Lieso pieno milteliai <i>Skimmed milk powder</i>	5672	6518	5274	5420
„Tilsit“ sūris <i>Cheese Tilsit</i>	10644	9520	11826*	8186*

* Edamo sūris / *Cheese Edam*.

Šaltiniai: Gaminių gamyba 2009 08 01. Vilnius: Statistikos departamentas prie LRV, 2009; ŽŪMPRIS.

Mažmeninės pieno produktų kainos, kaip ir įmonių, Lietuvos rinkoje 2009 metų sausio–liepos mėnesiais mažėjo. Labiausiai 2009 metų liepos mėnesį, palyginti su tuo pačiu 2008-ųjų mėnesiu, nukrito geriamojo pieno kainos (tetrapakuose – net iki 20 proc.), mažiausiai sumažėjo kietųjų fermentinių sūrinių – apie 4 proc. Mažmeninės kainos turėtų šiek tiek kristi iki metų pabaigos, kadangi gyventojų perkamoji galia, mažėjant atlyginimams ir socialinėms išmokoms, augant nedarbiui, turėtų ir toliau mažėti.

2009 metų birželio mėnesį, palyginti su tuo pačiu 2008-ųjų mėnesiu, Vilniuje mažmeninė sviesto kaina sumažėjo 9 proc., pieno – 17 proc., o puskiečio fermentinio sūrio – 19 proc. (6 lentelė). Palyginti su kitų ES kaimyninių šalių – Latvijos ir Estijos – sostinėmis, 2009 metų birželį Vilniuje kainos buvo pastebimai žemesnės, palyginti su Varšuva – nuo trečdaliao iki penktadalio aukštesnės.

Užsienio prekyba. Pieno ir jo produktų užsienio prekybos balansas 2009 metų sausio–birželio mėnesiais buvo teigiamas: eksportas viršijo importą 3,8 karto. Neskaitant žaliavinio pieno importo ir eksporto, pieno produktų eksportas viršijo importą 6,3 karto. Pieno ir jo produktų išvežta už 489,2 mln. Lt, arba 23 proc. mažiau nei per tą patį 2008-ųjų laikotarpį. 2009 metų II ketvirtį eksportas mažėjo pastebimai greičiau nei I: I ketvirtį, palyginti su tuo pačiu 2008-ųjų laikotarpiu, pajamos iš pieno ir jo produktų eksporto sumažėjo 15,3 proc., o II – 29 proc. Tam turėjo įtakos ir intervencinis pirkimas, atsispindintis vietos rinkos pardavime, ir II ketvirtį šiek tiek labiau nei I sumažėjusios kainos.

Per pusmetį labiausiai sumažėjo lieso pieno miltelių (86 proc.) ir pieno cukraus (40 proc.) eksportas (7 lentelė). Didžiausią lyginamąjį svorį eksporto struktūroje turinčio sūrio ir varškės išvežta 12 proc. mažiau, o natūrine išraiška 9 proc. daugiau. Tas pats (kai natūrine išraiška eksportas augo, o vertine dėl sumažėjusių kainų mažėjo) pasakytina ir apie išrūgų produktus, pieno cukrų ir kazeiną. Ir natūrine, ir vertine išraiška išaugo tik raugintų, fermentuotų produktų (116 proc. natūrine ir 102 proc. vertine išraiška) ir ledų (po 109 proc.) eksportas.

Kai kurių pieno produktų mažmeninės kainos Baltijos valstybių ir Lenkijos sostinėse
2008 ir 2009 metų birželio mėnesį, Lt
*Retail prices of selected dairy products in the capital cities of the Baltic states and Poland
in June 2008 and 2009, Lt/t*

Pieno produktai Dairy products	Vilnius			Ryga		Talinas		Varšuva	
	2008-06-05	2009-06-04	2009, palyginti su 2008, %	2009-06-04	2009, palyginti su 2008, %	2009-06-04	2009, palyginti su 2008, %	2009-06-04	2009, palyginti su 2008, %
Pienas, 3,5 proc. riebumo, l <i>Milk, 3,5% milk fat, l</i>	2,90	2,42	83	2,70	112	2,72	112	1,73	71
Sviestas, 82,5 proc. riebumo, kg <i>Butter, 82,5% milk fat, kg</i>	3,63	3,29	91	4,42	134	3,66	111	2,25	68
Edamo/Goudos tipo fermentinis sūris, kg <i>Cheese Edam/Gouda, kg</i>	19,89	16,11	81	20,68	128	19,46	121	13,18	82

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Kaip ir anksčiau, pagrindinės pieno produktų eksporto šalys buvo ES-27 ir Rusija (4 pav.). Per 2009 metų sausio–birželio mėnesius į ES-27 šalis eksportuota 54 proc. pieno ir jo produktų, į Rusiją – 37 proc. Palyginti su tuo pačiu 2008-ųjų laikotarpiu, eksportas į ES-27 šalis sumažėjo 4,3 procentinio punkto, o į Rusiją padidėjo 1,4 procentinio punkto. Ši tendencija greičiausiai išsilaikys ir ateityje, nes ją palaiko atnaujintos eksporto subsidijos į trečiąsias šalis. 2009 metų I pusmetį pieno perdirbimo įmonės jau gavo 3,5 mln. Lt eksporto subsidijų.

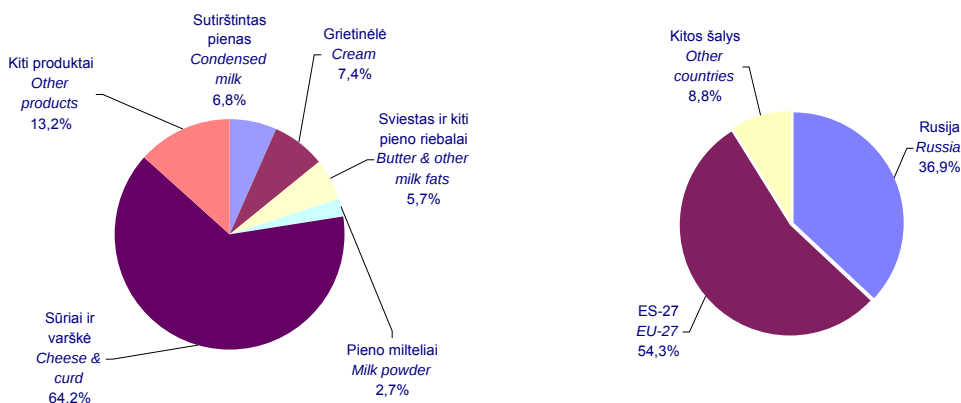
Eksportuojamų pieno produktų struktūroje 2009 metų sausio–birželio mėnesiais didžiausią lyginamąjį svorį ir toliau užėmė sūriai ir varškė, sudarę 64 proc. visų eksporto pajamų (3 pav.). Palyginti su tuo pačiu 2008-ųjų laikotarpiu, 7,2 procentinio punkto sumažėjo pieno miltelių lyginamasis svoris ir beveik tiek pat išaugo sūrių ir varškės dalis. Pieno miltelius perdirbimo įmonės 2009 metais daugiausia pardavė į intervencinius sandėlius.

2009 metų sausio–kovo mėnesiais, palyginti su tuo pačiu 2008-ųjų laikotarpiu, sumažėjo visų eksportuotų pieno produktų grupių vidutinės kainos, išskyrus sutirštiną pieną be cukraus ir ledus (8 lentelė). Labiausiai sumažėjo pieno cukraus (50 proc.), kazeino (40 proc.) ir lieso pieno miltelių (37 proc.) kainos. Svarbiausių eksportuojamų produktų – riebių sūrių – kainos sumažėjo 17 proc.

Pieno produktų eksportas 2008 ir 2009 metų sausio–birželio mėnesiais, tūkst. Lt
Exports of dairy products in January–June 2008 & 2009, thou Lt

KN kodas CN code	Pieno produktai / Products	2008	2009	Pokytis Change, %
0401	Nekoncentruotas pienas ir grietinėlė <i>Milk and cream, not concentrated</i>	69946,6	40574,7	-42,0
0402	Koncentruotas pienas ir grietinėlė <i>Milk and cream, concentrated</i>	102519,6	46842,1	-54,0
040210	Lieso pieno milteliai <i>Skimmed milk powder</i>	55548,3	7582,7	-86,0
040221	Nenugriebto pieno milteliai <i>Whole milk powder</i>	9091,6	5841,6	-36,0
040291	Sutirštintas pienas be cukraus <i>Milk, condensed without sugar</i>	13818,1	11953,8	-13,0
040299	Sutirštintas pienas su cukrumi <i>Milk, condensed with sugar</i>	23701,5	21129,7	-11,0
0403	Fermentuotas arba raugintas pienas ir grietinėlė <i>Fermented or acidified milk and cream</i>	7833,5	7984,1	2,0
040310	Jogurtas / Yoghurt	1294,9	1134,2	-12,0
0404	Išrūgos ir produktai iš natūralių pieno komponentų <i>Whey & products consisting of natural milk constituents</i>	33442,6	25891,1	-23,0
0405	Sviestas ir kiti pieno riebalai ir aliejai, pieno pastos <i>Butter & other fats & oils derived from milk, dairy spreads</i>	37602,2	27934,8	-26,0
0406	Sūriai ir varškė / Cheese & curd	357732,2	314134,8	-12,0
2105	Valgomieji ledai / Ice cream	17486,1	18994,7	9,0
350110	Kazeinas / Casein	2981,7	1872,9	-37,0
170211- 170219	Pieno cukrus / Milk sugar	8233,8	4921,9	-40,0
	Iš viso / Total	637778,4	489151,0	-23,0

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė.

3 pav. Pieno produktų eksporto struktūra 2009 metų sausio–kovo mėnesiais
Figure 3. Structures of dairy products export in January–March 2009

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė.

2009 metų I pusmetį pieno ir jo produktų importuota už 130,0 mln. Lt, arba 41 proc. mažiau nei per tą patį 2008-ųjų laikotarpį. Pagrindinis įvežtas produktas, kaip ir anksčiau, buvo žaliavinis pienas, jis sudarė 41 proc. viso pieno ir jo produktų importo. Sūriai ir varškė – 19,9 proc., fermentuoti ir rauginti pieno produktai – 19,5 proc., ledai – 7,6 proc. 2009 metų sausio–birželio mėnesiais 99,6 proc. pieno ir jo produktų įvežta iš ES šalių, likusi dalis – iš Rusijos.

Nauji teisės aktai. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras 2009 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. 3D-426 patvirtino Atsietųjų papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų už pieną mokėjimo 2009 metais taisyklės, kuriose nustatyta šių išmokų 2009 metams už rinkai patiektą pieną, neviršijantį bendrosios nacionalinės pieno kvotos ribų, gavimo tvarka, išmokėjimo terminai ir reikalavimai pieno gamintojams. Išmokėtina suma neturės viršyti 121 mln. Lt, išmokos dydis – 87 Lt/t.

Keičiantis ES reglamentams, reguliuojantiems bendrąją žemės ūkio politiką, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras 2009 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. 3D-522 pripažino netekusiu galios 2005 m. rugpjūčio 1 d. įsakymą Nr. 3D-375 „Dėl sviesto pardavimo mažesne kaina pelno nesiekiantiems viešiesiems juridiniams asmenims“ ir jį keitusius įsakymus, o 2009 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. 3D-560 – 2007 m. gruodžio 7 d. įsakymą Nr. 3D-540 „Dėl pagalbos už privatų ilgai brandinamų sūrių sandėliavimą administravimo taisyklių patvirtinimo“.

8 lentelė / Table 8

Vidutinės eksportuotų pieno produktų kainos 2008 ir 2009 metų sausio–birželio mėnesiais, Lt/t
Average prices of dairy products exported in January–June 2008 and 2009, Lt/t

KN kodas CN code	Pieno produktai / Dairy products	2008	2009	Pokytis Change, %
0401	Nekonzentruotas pienas ir grietinėlė <i>Milk and cream, not concentrated</i>	3546	2380	-33,0
0402	Konzentruoti pienas ir grietinėlė <i>Milk and cream, concentrated</i>	6175	4710	-24,0
040210	Lieso pieno milteliai <i>Skimmed milk powder</i>	7722	4860	-37,0
040221	Nenugriebto pieno milteliai <i>Whole milk powder</i>	8776	8920	-32,0
040291	Sutirštintas pienas be cukraus <i>Milk, condensed without sugar</i>	3433	3540	3,0
040299	Sutirštintas pienas su cukrumi <i>Milk, condensed with sugar</i>	5512	5340	-3,0
0403	Fermentuotas arba raugintas pienas ir grietinėlė <i>Fermented or acidified milk and cream</i>	3922	3460	-12,0
040310	Jogurtas / Yoghurt	4272	4080	-4,0
0404	Išrūgos ir produktai iš natūralių pieno komponentų <i>Whey & products consisting of natural milk constituents</i>	1577	1080	-31,0
0405	Sviestas ir kiti pieno riebalai ir aliejai, pieno pastos <i>Butter & other fats & oils derived from milk, dairy spreads</i>	8870	7370	-17,0
0406	Sūriai ir varškė / Cheese & curd	11838	9540	-19,0
040610	Varškės sūris ir varškė / Cottage cheese & curd	10436	8150	-22,0
040690	Riebūs sūriai / Fat cheese	12637	10490	-17,0
210500	Valgomieji ledai / Ice cream	6599	6590	0,0
350110	Kazeinas / Casein	25781	15350	-40,0
170211- 170219	Pieno cukrus / Milk sugar	1960	980	-50,0

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė.